

Донецький державний
університет управління

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія особистості та соціологія сім'ї

КАФЕДРА

соціології управління

РОЗРОБНИКИ

Подгайко Марія Костянтинівна

к.і.н., доцент

podhaiko.m@inbox.dsum.edu.ua

Николаєва Валентина Іванівна

к.пед.н., доцент

nykolaieva.v@inbox.dsum.edu.ua

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3

кредити ЄКТС
(90 годин)

48

годин контактна робота з викладачем
(16 години лекцій;
32 години семінарських занять)

42

годин - самостійна робота

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший

бакалавр

МОВА ВИКЛАДАННЯ

українська

ФОРМА КОНТРОЛЮ

екзамен

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

нормативна для здобувачів вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія»

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

дисципліна спирається на знання, отримані студентами під час вивчення дисциплін: «Вступ до спеціальності», «Філософія», «Психологія», «Основи демографії», «Загальна соціологічна теорія», «Методологія та методи соціологічних досліджень»

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ознайомлення студентів з системою знань про особистість як соціальну якість індивіда, міру людського в індивіді; розкриття основних рис і типів особистості; місця особистості в системі соціальних відносин, а також – ознайомлення з виникненням, розвитком інституту сім'ї та шлюбу, формування наукових уявлень в сфері шлюбно-сімейних відносин на основі сучасних соціологічних концепцій.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Соціологія особистості

Тема 1. Теоретичні засади соціології особистості і методи дослідження особистості

Тема 2. Характеристика особистості: соціальна структура, тип та духовний світ особистості.

Тема 3. Діалектика спадкоємності поколінь: особливості вертикального та горизонтального аналізу поколінь в соціології та концепція зв'язку міжпоколінних відносин

Тема 4. Особистість і суспільство: особистість в системі соціальних відносин

Модуль 2. Соціологія сім'ї

Тема 5. Основні соціологічні підходи та концепції вивчення сім'ї

Тема 6. Етапи формування шлюбно-сімейних відносин. Сімейна соціалізація

Тема 7. Фамілістичні процеси та структури як об'єкт соціологічного дослідження

Тема 8. Методи соціологічних досліджень сім'ї та шлюбу

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- володіння понятійно-категоріальним апаратом соціології особистості, соціології сім'ї;
- знання основних методологічних підходів до вивчення особистості у вітчизняній та зарубіжній інтелектуальних традиціях; розуміння концептуальних засад протікання процесів ідентифікації та формування ідентичності;
- вміння характеризувати найбільш важливі проблеми особистості як суб'єкта суспільних взаємовідносин;

Донецький державний університет управління

- знання основних видів, етапів, факторів та механізмів соціалізації та персоналізації особистості тощо;
- знання основних напрямків макро- і мікросоціології сім'ї;
- розуміння принципів мікроаналізу сім'ї; володіння навичками застосування методів дослідження сімейного циклу, поведінки і сімейних відносин,
- оволодіння навичками організації і проведення соціологічних досліджень в галузі соціології сім'ї на основі використання кількісних і якісних соціологічних методів; вміння презентувати їх результати різним аудиторіям

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАННЯ

- словесні (лекція, пояснення, бесіда);
- наочні (демонстрація таблиць, презентацій та відеоматеріалів);
- практичні (вправи, пошуково-дослідна робота, реферативні дослідження, тренінги);
- пізнавальні (навчальні дискусії; ситуаційні завдання, ділові ігри).

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 100 балів.

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

- Виконання завдань на семінарських (практичних) заняттях ~ 30 балів;
- Складання 2-х письмових модульних контролів – всього 20 балів;
- Виконання науково-дослідного завдання за кожним модулем ~ 40 балів
- Заохочувальні бали ~ 10 балів;
- Екзамен – 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни – середньоарифметичне балів поточної успішності та балів за екзамен

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи:

перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у наукових дослідженнях, конференціях, іншій методичній роботі тощо.

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента:

Шкала оцінювання ЄКТС	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Відмінно	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	Добре	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання		$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	Незадовільно	$RD < 34$

Донецький державний університет управління

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Вакуленко С.М. Соціологія сім'ї: навчально-методичний посібник для викладачів та студентів. – Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2003. Москаленко В.В. Соціологія особистості: монографія. К. : Фенікс, 2013. 540 с.
2. Лукашевич М.П. Соціологія сім'ї: теорія і практика : навч. Посібник.- К.: ІПК ДСЗУ, 2012. 186 с.
3. Медіна Т.В. Соціологія сім'ї: Навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2006. 56 с.
4. Николаєва В.І. Проблеми становлення і розвитку державної сімейної політики в Україні. Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління: Збірник наукових праць ДонДУУ: Соціологія управління. Серія «Спеціальні та галузеві соціології» Т.ХІІІ. Донецьк: ДонДУУ, 2012. С.416-422.
5. Соціалізація особистості: навч. посіб. / В.В. Радул, Я.В. Галета. Кіровоград : Авангард, 2010. 182 с.
6. Перегуда Є.В. Соціологія: навчальний посібник. К. : КНУБА, 2012. 140 с.
7. Шевчук П.Є. Динаміка та структура народжуваності в найбільших містах України на початку ХХІ ст. Демографія та соціальна економіка, 2020, 1(39). С.3-19

Англомовна література:

1. Ritzer George. Sociological Theory, 8th edition. Boston: McGraw Hill, 2011. 157 p. URL: https://www.academia.edu/33077856/_George_Ritzer_Sociological_Theory_8th_Edition_BookFi.org_
 2. Ralph H. Turner. Personality in Society: Social Psychology's Contribution to Sociology. *Social Psychology* URL: <https://www.jstor.org/stable/2786979?seq=1>
 3. Michelle Inderbitzin, Kristin A. Bates, Randy R. Gainey. Deviance and Social Control. *A Sociological Perspective*, Third Edition, 2020. URL: <https://us.sagepub.com/en-us/nam/disciplines/>
 4. Feensy J. Becoming Parents: Exploring the Bonds Between Mothers? Fathers, and Their Infants. Cambridge University Press. 2001.
- Nykolaieva V., Tanchik O. The transformation of marriage behavior of modern Ukrainian youth. Нові завдання суспільних наук у ХХІ столітті: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м.Київ, Україна, 17-18 червня 2016 року. К.: ГО «Київська наукова суспільнознавча організація», 2016. С.50-52.

Інтернет джерела

1. Медведєва В. Особливості процесу соціалізації особистості в умовах інформаційного суспільства. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського : зб. наук. пр.* Київ, 2016. Вип. 43. С. 584–595. URL: http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3175:os-oblivosti-protsesu-sotsializatsiji-osobistosti-v-umovakh-informatsijnogo-suspilstva&catid=81&Itemid=415 (дата звернення: 18.06.2020)
2. Гарасимів Т. З. Особистість та проблеми її соціалізації. *Форум права*. 2019. № 3. С. 156–161. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2009-3/09gtzpic.pdf> (дата звернення: 10.05.2020)
3. Штепа О. С. Особистісна зрілість як передумова становлення психологічної ресурсності людини. *Актуальні проблеми психології*: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка. Київ, 2013. Т. 11. Вип.8. Ч.2. С. 576-584. URL: <file:///C:/Users/victor/Downloads/Особистісна%20зрілість%20як%20передумова%20становлення%20психологічної%20ресурсності%20людини.pdf> (дата звернення: 18.06.2020)